

Examenul național de bacalaureat 2023

**Proba E. d)
Psihologie**

Varianta 6

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Senzațiile care furnizează informații despre netezimea, duritatea, asperitatea obiectelor se numesc:
 - a. chinestezice
 - b. tactile
 - c. termice
 - d. vizuale
2. Expresia *am văzut cu ochii mei*, pune în evidență caracteristica imaginii perceptive de a fi:
 - a. bogată în conținut
 - b. imagine secundară
 - c. imagine panoramică
 - d. imagine primară
3. Tudor este un foarte bun dansator, iar imaginile mintale ale propriilor mișcări din spectacolul următor sunt un bun exercițiu. Acest tip de reprezentări se numesc:
 - a. chinestezice
 - b. generale
 - c. abstracte
 - d. tactile
4. Un elev învață pentru a obține aprecieri din partea profesorilor sau colegilor. Motivația care stă la baza acestui comportament este:
 - a. negativă
 - b. cognitivă
 - c. extrinsecă
 - d. intrinsecă
5. Ana simte o profundă simpatie față de una dintre colegele ei pe care a considerat-o, până nu demult, antipatică. Această trecere de la o trăire afectivă la alta pune în evidență o particularitate a proceselor afective numită:
 - a. expresivitate
 - b. polaritate
 - c. mobilitate
 - d. persistență
6. Capacitatea unei persoane de a desfășura concomitent mai multe activități, cu condiția ca unele din ele să fie relativ automatizate, poartă denumirea de:
 - a. volum
 - b. distributivitate
 - c. stabilitate
 - d. distragere
7. Menținerea efortului voluntar atât timp cât este necesar pentru atingerea scopului, tenacitatea, rezistența la eșec, urmărirea minuțioasă a planului de acțiune sunt caracteristici ale unor persoane:
 - a. perseverente
 - b. independente
 - c. nehotărâte
 - d. sensibile
8. Percepția reflectă obiectele, de orice natură, astfel:
 - a. în lipsa stimulilor
 - b. sub forma unor imagini secundare
 - c. detașate de câmpul perceptiv
 - d. unitar și integral

9. Un elev transferat la un alt liceu simte nevoia de comunicare, cooperare, integrare în noua clasă. Acestea fac parte din categoria trebuințelor:

- a. primare
- b. organice
- c. funcționale
- d. sociale

10. Trăirile afective de scurtă durată, de intensitate variabilă, cu un caracter situațional și o orientare bine determinată sunt:

- a. afecte
- b. dispoziții afective
- c. emoții
- d. sentimente

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate operații ale gândirii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra/cifrele corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Abstractizarea	1. Presupune descompunerea mentală a unui obiect în părțile sale componente.
b. Analiza	2. Este operația de reținere pe plan mental a anumitor trăsături fundamentale ale obiectelor și neluarea în considerare a altora, considerate secundare.
c. Comparația	3. Este recompunerea mentală a obiectului din însușirile lui esențiale.
d. Generalizarea	4. Este operația de stabilire a asemănarilor și deosebiriilor între obiecte pe baza unui criteriu.
	5. Este operația prin care extindem însușirile unui obiect sau fenomen asupra unei întregi categorii.

12 puncte

B. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Memoria este pentru imaginație punctul de plecare, dar și punctul de sosire. La început, ea furnizează imaginației "cărămizile" din care aceasta va construi, iar la sfârșitul procesului imaginativ oferă "spații" de stocare a produselor realizate.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre formele imaginației. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, utilitatea memorării logice. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Când Sudistul își primea plata pentru vreo lucrare de tâmplărie, câteodată își făcea de cap și cumpăra un album nou. Dădea mereu petreceri pentru familie, la care oaspeții erau nevoiți să vorbească tare ca să acopere zgomotul din boxe, pentru că muzica era întotdeauna pe primul plan. Cele mai multe evenimente importante din familie se sărbătoreau la Sudist acasă, iar asta ne-a dat ocazia, de-a lungul anilor, să despachetăm cadourile de Crăciun pe muzica Ellei Fitzgerald și să suflăm în lumânările de pe tort ascultând Coltrane. După cum povestea mama, în tinerețea lui, Sudistul ținuse morțiș să le insufle dragostea pentru jazz celor șapte copii ai săi, așa că deseori îi trezea cu vreunul dintre discurile lui, sunetul fiind dat la volum maxim.

Dragostea lui pentru muzică era molipsitoare. După ce Sudistul s-a mutat la noi în cartier, am început să petrec după-amieze în șir acasă la el, luând de pe rafturi câte un disc la întâmplare și ascultându-l de la cap la coadă, descoperind povestea fiecăruia în parte. Chiar dacă eram mică, nu mi-a spus niciodată să nu ating anumite lucruri. Tot el avea să-mi cumpere mai târziu primul meu album, Talking Book al lui Stevie Wonder, pe care îl țineam la el acasă, pe un raft pe care îl făcuse special pentru discurile mele preferate. Dacă mi se făcea foame, îmi pregătea un milkshake sau ne prăjea un pui întreg, în timp ce ascultam Aretha, Miles sau Billie. Pentru mine, Sudistul era la fel de măreț ca raiul. Iar raiul, așa cum mi-l imaginam atunci, trebuia să fie un loc cu mult jazz.

(Michelle Obama, Povestea mea)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al *Sudistului*. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că *Sudistul* era un om care ura copiii? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează, cu privire la *Sudist*, faptul că, pentru acesta, *muzica era întotdeauna pe primul plan*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul *Sudistului*, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *prin exersare trăsăturile de voință pot deveni trăsături de caracter*. **4 puncte**